

**Fenotip conductual:
Perfil psicopatològic i trastorns de conducta**

Claudia Grau Rubio

**Perfil psicopatològic i
problemes de conducta**

**Trastorns del
Desenvolupament**

**TEA trastorns de
l'espectre de l'Autisme**

Malaltia mental

Trastorns regulació

Alteracions de conducta

Trastorns del Desenvolupament

- **El trastorn de l'espectre de l'autisme és una gamma de trastorns complexos del neurodesenvolupament, caracteritzat per:**
 - **impediments socials,**
 - **dificultats en la comunicació,**
 - **patrons de conducta estereotípics, restringits i repetitius.**

El trastorn de l'espectre de l'Autisme

Interacció social

- ▶ Afectació de diferents conductes no verbals com ara el contacte ocular, l'expressió facial, la postura i gestos corporals.
- ▶ Incapacitat per a desenvolupar relacions amb xiquets.
- ▶ Falta de cerca espontània de gaudis, interessos o objectius compartits amb altres persones.
- ▶ Absència de reciprocitat social o emocional amb les persones.

Comunicació: afecta tant a habilitats verbals com no verbals

- ▶ Retards o absència total del desenvolupament del llenguatge.
- ▶ Alteració en les habilitats per a iniciar o sostenir converses amb altres, o una utilització idiosincràtica del llenguatge.
- ▶ Falta de joc espontani o d'imitació social pròpia del seu nivell de desenvolupament.
- ▶ **Patrons de comportament, interessos i activitats restringides, repetitives i estereotipades**
 - Adherir-se de forma inflexible a rutines no funcionals (seguir la mateixa seqüència d'actes per entrar a l'aula, per posar la taula...).
 - Mostrar manierismes motors repetitius i estereotipats (aleteig de mans, fregar-se els ulls, engronsar el cos...).
 - Preocupació persistent per parts d'objectes i no per la finalitat del mateix (les rodes d'un cotxe de joguina, la punta d'una baldufa...).

Trastorns mentals i discapacitat intel·lectual

Trastorns psicòtics (Esquizofrènia)

Trastorns de l'estat d'ànim (Trastorn depressiu, trastorn bipolar)

Trastorns neuròtics i secundaris a situacions estressants (Ansietat, fòbia i trastorn obsessiu compulsiu)

Trastorns del son

Trastorns relacionats amb el deteriorament de les funcions cognitives (Demència)

Trastorns de personalitat (Trastorn paranoide, antisocial ...)

Esquizofrènia

Psicòsi caracteritzada per la recurrència de qualsevol dels símptomes següents:

- **Idees delirants estranyes.**-Il·lusió d'estar controlat, de persecució i de grandesa.
- **Afecte inadequat.**-Incapacitat de reaccionar amb un nivell de emocionalitat *adient* davant els esdeveniments positius o negatius.
- **Al·lucinacions.**-Veus imaginàries que diuen a la persona el que han de fer, o que fan comentaris negatius de la conducta de la persona.
- **Pensament incoherent.**-Pensament il·lògic, associacions peculiars d'idees, o creença en forces supranaturals.
- **Conducta extravagant.**-Períodes llargs sense moviment (catatònia), falta d'higiene personal, parlar amb rimes, evitar la interacció social.

Comportament emocional

- ▶ **Por.-** Emoció provocada normalment per la presència o l'expectativa d'un estímul amenaçador.
- ▶ **Conductes defensives.-** La funció primària és protegir l'organisme d'una amenaça o un dany.
- ▶ **Conductes agressives.-** La funció primària és amenaçar o fer malbé altres organismes.
- ▶ **Estrès.-** Resposta fisiològica a l'amenaça física o psicològica.

Trastorns de l'estat d'ànim

- Estat psicològic que reflecteix les vivències afectives i emocionals que estan tenint.
- Es diferencia de les emocions en què l'estat d'ànim és més durador i menys específic d'una situació concreta.

Trastorn afectiu unipolar

- ▶ Trastorn depressiu en el qual el pacient no experimenta períodes de mania.

- ▶ **La depressió es caracteritza per:**
 - ▶ Un estat de entristit, alentiment físic i intel·lectual i falta i *manca*) de motivació.
 - ▶ Es dóna un excés d'idees pessimistes i de desesperança.
 - ▶ S'altera el somni (insomni), l'apetit (per excés o per defecte) i la capacitat de concentrar-se.

Trastorn afectiu bipolar

Trastorn de l'emoció en què el pacient experimenta períodes de mania intercalats amb períodes de depressió.

➤ **La fase maníaca es caracteritza per:**

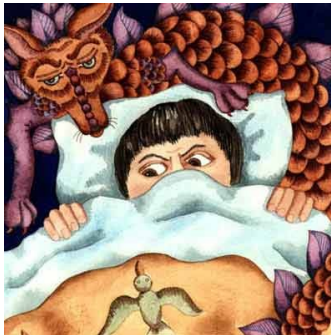
➤ Una excessiva expressió emocional, eufòria, hiperactivitat, excitació i exaltació, amb disminució de la capacitat de concentració i de la necessitat de somni.

➤ **La fase depressiva es caracteritza per:**

➤ Sentiments de profunda tristesa, culpa, baixa autoestima i solitud, amb hipoactivitat i marcada apatia.

Trastorns d'ansietat

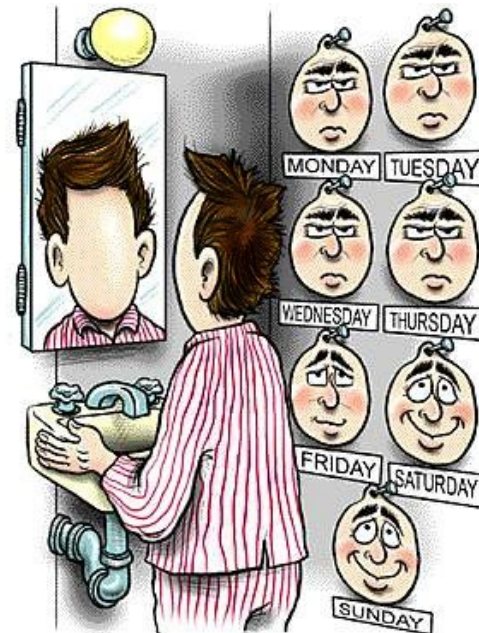
- ▶ **Ansietat.**- Por persistent en absència d'una amenaça directa.
- ▶ **Trastorn d'ansietat.**- Ansietat tan extrema i generalitzada que altera el funcionament normal.
- ▶ **Trastorn d'ansietat generalitzada.**- Trastorn d'ansietat que no està precipitat per un esdeveniment clar.

- ▶ **Trastorn fòbic d'ansietat.**- Trastorn d'ansietat caracteritzat per pors extremes, en gran manera irracionals, a objectes o situacions concretes.
- ▶ **Trastorn de pànic.**- Trastorn d'ansietat caracteritzat per atacs reiterats de por extrema que s'inicien ràpidament, i que sovint es relacionen amb ofecs, palpitations i falta d'alè.
- ▶ **Trastorn obsessiu-compulsiu.**- Trastorn d'ansietat caracteritzat per pensaments i impulsos reiterats incontrolables.

Labilitat emocional

- ▶ **Estat psicològic caracteritzat per:**
 - ▶ Canvis freqüents d'humor.
 - ▶ Reaccions emocionals excessives.
 - ▶ Variacions contraposades en l'estat d'ànim (per exemple el trànsit brusc del plor al riure, etc.)

Trastorns de personalitat

- ▶ Són un grup d'afeccions de salut mental en les quals una persona té un patró perllongat de comportaments, emocions i pensaments que és molt diferent a les expectatives de la seua cultura.
- ▶ Aquests comportaments interfereixen amb la capacitat de la persona per exercir-se en les relacions interpersonals, el treball i altres escenaris.
- ▶ En la discapacitat intel·lectual són difícils d'avaluar i es solapen amb els problemes de conducta.

Trastorns del son

Són problemes amb el fet de dormir i inclouen:

- **dificultat per agafar el son o romandre dormit,**
- **quedar-se dormit en moments inadequats,**
- **massa somni**
- **conductes anormals al llarg del somni.**

Hi ha més de cent trastorns diferents de somni i de vigília que es poden agrupar en **quatre categories principals:**

- ▶ Problemes per agafar el son i romandre dormit (**insomni**).
- ▶ Problemes per romandre despert (**somnolència diürna excessiva**).
- ▶ Problemes per mantenir un horari regular de somni (**problema amb el ritme del somni**).
- ▶ Comportaments inusuals durant el somni (**conductes que interrompen el somni**).

Demència

- ▶ És una pèrdua de la funció cerebral que ocorre amb certes malalties i afecta la memòria, el pensament, el llenguatge, el judici i el comportament.
 - ▶ Encara que la demència és comuna en persones majors, no és part normal de l'envelliment.
- Les persones amb demència poden deixar de ser capaces de pensar prou bé per dur a terme les activitats normals, com ara vestir-se o menjar.
 - Poden perdre la seua capacitat per resoldre problemes o controlar les seues emocions.
 - Pot haver-hi canvis de personalitat.
 - Els pacients poden estar agitats o veure coses que no existeixen.

Problemes de regulació i trastorns de comportament

Problemes de regulació: processos executius

- ▶ **Manca d'atenció:** incapacitat de mantenir una activitat durant una raonable quantitat de temps.
- ▶ **Distracció:** es perd l'atenció per un soroll, un moviment, un estímul visual o algun pensament.
- ▶ **Hiperactivitat:** alt nivell d'activitat motora.
- ▶ **Impulsivitat:** dificultat de controlar els impulsos. Els xiquets amb desordres d'aprenentatge, quan s'enfronten a situacions d'incertesa tendeixen a respondre ràpidament, sense avaluar solucions alternatives.
- ▶ **Perseverança:** incapacitat de passar fàcilment d'una activitat a una altra.
- ▶ **Inflexibilitat:** sobreexcitació, o no adaptació, als canvis en la rutina.
- ▶ **Falta de percepció social:** immaduresa o respostes inadequades dintre dels entorns socials.

Dèficit d'atenció amb hiperactivitat: definició

EITDAH:

- ▶ És un síndrome neurobiològic caracteritzat pels elevats nivells d'inatenció, impulsivitat i hiperactivitat.
- ▶ És degut a causes de tipus biològic, hereditàries i psicosocials.

- ▶ **EITDAH afecta la capacitat del xiquet de:**
- ▶ Regular el seu nivell d'activitat, per la qual cosa tenen **hiperactivitat**.
- ▶ Inhibir o frenar els seus pensaments o comportaments, per la qual cosa tenen **impulsivitat**.
- ▶ Parar esment a les accions que realitzen, per la qual cosa pateixen **inatenció**.

Característiques

Inatenció	Hiperactivitat	Impulsivitat
<p>No presta suficient atenció als detalls.</p> <p>Té dificultats en l'atenció sostinguda.</p> <p>Sembla no escoltar quan se li parla directament.</p> <p>Dificultat per a finalitzar les tasques.</p> <p>Dificultat per a organitzar les seues activitats o tasques.</p> <p>Rebutja qualsevol esforç mental sostingut.</p> <p>Perd coses necessàries.</p> <p>Es distrau per estímuls irrellevants.</p> <p>És oblidadís.</p>	<p>Mou en excés mans i peus.</p> <p>Abandona el seu seient en la classe.</p> <p>Corre, fa bots en situacions inapropiades.</p> <p>Té dificultat per a realitzar activitats tranquil·les.</p> <p>Parla en excés.</p> <p>Actua com si estiguera impulsat “per un motor”.</p>	<p>Respon de forma precipitada a les preguntes.</p> <p>Té dificultats per a guardar el torn en una fila.</p> <p>Simmisceix en activitats d'altres.</p>

Perseverança

- ▶ Parlar del mateix assumpte una vegada i una altra (temes favorits de conversa).
- ▶ Jugar hores i hores amb el mateix joguet.
- ▶ Preguntar la mateixa cosa una vegada i una altra.

Alteracions de conducta

- ▶ Comprenen una sèrie de comportaments anormals des del punt de vista soci-cultural, d'una intensitat, freqüència i durada tals que comporten:
 - A) **una alta probabilitat de posar en greu compromís la integritat de les persones i dels altres,**
 - B) **una limitació clara de les activitats de l'individu, i ...**
 - C) **una restricció important en la seua participació dintre de la comunitat** (restricció d'accés als serveis o recursos de la comunitat).

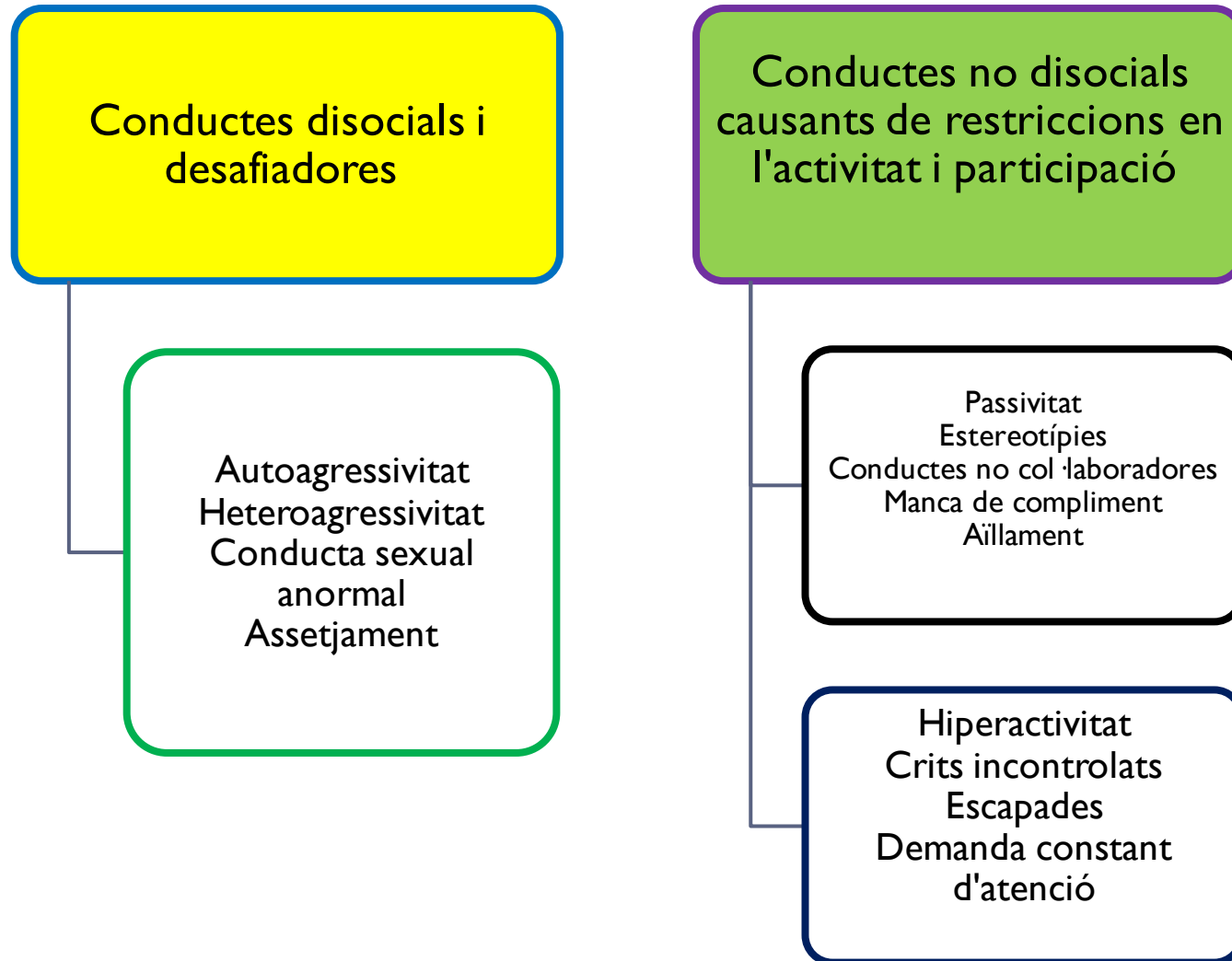

Alteracions de conducta en discapacitat intel·lectual

- ▶ Agressivitat verbal
- ▶ Agressivitat física
- ▶ Conducta destructiva
- ▶ Conducta autolesiva
- ▶ Conducta sexual inadequada
- ▶ Conducta oposicional
- ▶ Conducta de demanda
- ▶ Deambulació
- ▶ Problemes conductuals mixts
- ▶ Altres

Alteracions de conducta discapacitat intel·lectual

Trastorn disocial: definició

- ▶ És un patró, persistent i repetitiu de conducta del xiquet, en el qual es violen els drets bàsics dels altres, o importants normes socials.
- ▶ Aquest trastorn provoca deteriorament significatiu de l'activitat social, acadèmica o laboral.

Trastorn disocial

Pot presentar-se com:

- ▶ **Agressiu:** causa dany físic o amenaça amb ell a altres persones o animals.
 - ▶ **No agressiu:** causa pèrdues o danys a la propietat, frauds o robatoris.
 - ▶ **Violacions greus de les normes.**
-

Trastorn negativista desafiant

És un patró recurrent de comportament negativista, desafiador, desobedient i hostil, dirigit a les figures d'autoritat.

- Accessos de còlera.
- Discussions amb adults .
- Desafiar activament o negar-se a complir les demandes o normes dels adults .
- Dur a terme deliberadament actes que molestaran a altres persones .
- Acusar a altres dels seus errors o problemes de comportament .
- Ser teclós o sentir-se fàcilment molestat per altres .
- Mostrar-se iracund i ressentit.
- Ser rancorós o venjatiu.

Gràcies per la seua atenció

Claudia Grau Rubio